

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
Directie Democratie en
Bestuur

Contactpersoon
Team Verkiezingen
postbus.verkiezingen@minbkz.nl

Datum
8 maart 2024

memo

Webteksten voor gemeenten over de Europees
Parlementsverkiezing van 6 juni 2024

In dit document vindt u teksten over de Europees Parlementsverkiezing van 6 juni 2024. De teksten zijn opgesteld voor gemeentelijke websites, maar kunnen ook gebruikt worden door belangenorganisaties in de communicatie naar de kiezers in hun achterban.

In de teksten vindt u op verschillende plaatsen geel gemarkeerde teksten. Hier kunt u informatie over de situatie in uw gemeente toevoegen en/of de juiste tekst voor uw gemeente kiezen.

Via de verkiezingentoolkit komen ook vragen en antwoorden over de verkiezing beschikbaar. Deze vragen en antwoorden kunnen worden gebruikt om de informatie op uw website verder aan te vullen.

Inhoudsopgave

Wanneer en waar stemmen	3
<i>Wanneer is de Europees Parlementsverkiezing?</i>	3
<i>Openingstijden stemlokalen</i>	3
<i>Waar kan ik stemmen?</i>	3
<i>Stemmen in een andere gemeente met een kiezerspas</i>	3
Wat heb ik nodig om te stemmen?	4
<i>Wat heb ik nodig om te mogen stemmen?</i>	4
<i>U ontvangt uw stempas thuis</i>	4
<i>Stempas niet ontvangen of kwijt</i>	4
<i>Stemmen na verhuizing naar een andere gemeente</i>	4
<i>Identiteitsbewijzen waarmee u kunt stemmen</i>	4
<i>Stemmen met een verlopen paspoort of identiteitsbewijs</i>	5
<i>Identiteitsbewijs gestolen of kwijt</i>	5
Stemmen: hoe werkt dat?	6
<i>Hoe werkt stemmen bij de verkiezing?</i>	6
<i>Blanco stemmen</i>	6
<i>Verkeerd ingevuld stembiljet of vergissing</i>	6
Stemmen voor kiezers met een beperking	7
<i>Toegankelijkheid stembureaus voor mensen met een beperking</i>	7
<i>Wat is er geregeld voor mensen met een beperking?</i>	7
<i>Extra toegankelijke stemlokalen</i>	7
<i>Hulp voor kiezers met een lichamelijke beperking</i>	7
<i>Stemmen met een visuele beperking</i>	7
<i>Informatie over de verkiezing in Nederlandse Gebarentaal</i>	7
<i>Ik heb een mentor, bewindvoerder of sta onder curatele. Mag ik dan nog zelf stemmen?</i>	8
<i>Ik heb een (licht) verstandelijke beperking. Hoe kan ik stemmen?</i>	8
<i>Algemene volmacht voor iemand met verstandelijke beperking</i>	8
Iemand anders vragen om voor u te stemmen (machtigen)	9
<i>Kan ik iemand anders vragen om voor mij te stemmen?</i>	9
<i>Hoe kan ik een andere kiezer machtigen?</i>	9
<i>Iemand machtigen via de stempas (onderhandse volmacht)</i>	9
<i>Iemand machtigen via een machtigingsformulier (schriftelijke volmacht)</i>	9
<i>Veilige kopie van het identiteitsbewijs</i>	10
<i>Ik wil iemand machtigen, maar ik kan geen handtekening zetten</i>	11
<i>Voor hoeveel mensen mag ik met een volmacht gaan stemmen?</i>	11
<i>Kiezer moet het zelf vragen</i>	11
<i>Ronselen van volmachten is strafbaar</i>	11
Stemmen tellen en het vaststellen van de uitslag	12
<i>Tellen van de stemmen</i>	12
<i>Wat gebeurt er na het tellen van de stemmen?</i>	12
<i>Regels bij het tellen van de stemmen</i>	13
<i>Opslag en vervoer van de stembiljetten</i>	13
Werken op een stembureau	14
<i>Tijden</i>	14
<i>Training</i>	14
<i>Vergoeding</i>	14
<i>Aanmelden als stembureaulid en/of teller</i>	14
<i>Meer informatie</i>	14

Wanneer en waar stemmen

Wanneer is de Europees Parlementsverkiezing?

Op donderdag 6 juni 2024 is de Europees Parlementsverkiezing. Door te stemmen bepaalt u mee wie de komende 5 jaar lid wordt van het Europees Parlement. En heeft u invloed op de besluiten van het Europees Parlement.

Openingstijden stemlokalen

De stemlokalen zijn open op donderdag 6 juni van 7.30 uur tot 21.00 uur. Er kunnen ook bijzondere of mobiele stembureaus zijn. Deze kunnen andere openingstijden hebben.

Waar kan ik stemmen?

Om te stemmen gaat u naar een stemlokaal in onze gemeente. Voor de verkiezing ontvangt u thuis een overzicht met de adressen van alle stemlokalen. Op dit overzicht staan ook de stemlokalen die extra toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Kijk voor een stemlokaal bij u in de buurt ook op [<link naar webpagina gemeente>](#) of op www.waarismijnstemlokaal.nl.

<als er in de gemeente een stemmal aanwezig is>

In onze gemeente is een speciale mal met audio-ondersteuning voor kiezers met een visuele beperking. Met deze stemmal kunnen kiezers met een visuele beperking zelfstandig stemmen. Weten hoe de stemmal werkt? [Bekijk de instructievideo](#).

De stemmal is te vinden in de volgende stemlokalen: **<noemen stemlokalen waar stemmal beschikbaar is>**.

Stemmen in een andere gemeente met een kiezerspas

Wilt u in een andere gemeente stemmen? Dan moet u een kiezerspas aanvragen. Dat kan op 2 manieren: schriftelijk, of mondeling aan de balie van de gemeente.

Schriftelijke aanvraag kiezerspas

Een kiezerspas kunt u schriftelijk aanvragen via een aanvraagformulier. Deze kunt u downloaden via [<link>](#) of afhalen bij de balie. Een schriftelijke aanvraag voor een kiezerspas moet uiterlijk **maandag 3 juni** bij de gemeente binnen zijn.

Mondelinge aanvraag kiezerspas

Mondeling een kiezerspas aanvragen kan tot **woensdag 5 juni 12.00 uur**. Hiervoor moet u zich persoonlijk melden aan de balie van het gemeentehuis. Neem (een kopie van) uw identiteitsbewijs mee.

Wat heb ik nodig om te stemmen?

Wat heb ik nodig om te mogen stemmen?

Om te kunnen stemmen heeft u een stempas en een identiteitsbewijs nodig. U krijgt uw stempas thuisgestuurd. Uw identiteitsbewijs mag maximaal 5 jaar verlopen zijn.

U ontvangt uw stempas thuis

U krijgt uw persoonlijke stempas thuisgestuurd. U ontvangt deze uiterlijk donderdag 23 mei 2024.

Uw stempas heeft een uniek nummer. De stempas is voor het stembureau het bewijs dat u nog niet bij een ander stembureau heeft gestemd.

Met uw stempas kunt u stemmen in elk stemlokaal in de gemeente. Als u in een andere gemeente wilt stemmen, kunt u een kiezerspas [<link naar info over kiezerspas>](#) aanvragen.

Stempas niet ontvangen of kwijt

Heeft u geen stempas ontvangen? Of bent u uw stempas kwijt? Vraag dan zo snel mogelijk een nieuwe stempas aan bij de gemeente. Dit kan schriftelijk via dit formulier [<link naar formulier>](#) of aan de balie van de gemeente.

Het schriftelijke verzoek moet uiterlijk **maandag 3 juni** binnen zijn bij de gemeente. Aan de balie van de gemeente kunt u tot **woensdag 5 juni 12.00 uur** terecht. Daarna is het niet meer mogelijk om een nieuwe stempas aan te vragen.

Stemmen na verhuizing naar een andere gemeente

Het adres waarop u op de dag van kandidaatstelling officieel staat ingeschreven, bepaalt in welke gemeente u kunt stemmen. Bij deze Europees Parlementsverkiezing is de dag van kandidaatstelling 23 april 2024. Op het adres waar u dan staat ingeschreven, wordt ook uw stempas bezorgd. Wilt u in uw nieuwe gemeente stemmen? Vraag dan een kiezerspas [<link naar info over kiezerspas>](#) aan.

Identiteitsbewijzen waarmee u kunt stemmen

Om te kunnen stemmen heeft u een stempas en een identiteitsbewijs nodig. U kunt een van deze identiteitsbewijzen meenemen:

- paspoort;
- identiteitskaart;
- rijbewijs uit Nederland.

Kiezers met een dubbele nationaliteit kunnen zich ook identificeren met een paspoort, identiteitskaart of rijbewijs uit een EER-land, of een paspoort of identiteitskaart uit Zwitserland.

Datum
8 maart 2024

Stemmen met een verlopen paspoort of identiteitsbewijs

Uw identiteitsbewijs mag maximaal 5 jaar verlopen zijn. Kijk bij 'geldig tot'. Staat daar 7 juni 2019, of een datum daarna? Dan mag u het identiteitsbewijs nog gebruiken om te stemmen.

Heeft u geen identiteitsbewijs of is dit meer dan 5 jaar verlopen? En kunt u niet meer op tijd een nieuw identiteitsbewijs aanvragen? Dan kunt u iemand anders vragen om voor u te stemmen met een schriftelijke volmacht. Dit kan via een formulier [<link>](#) of aan de balie. U en de persoon die voor u gaat stemmen, vullen het formulier in. Lever het formulier uiterlijk **maandag 3 juni** in bij de gemeente.

Identiteitsbewijs gestolen of kwijt

Is uw identiteitsbewijs gestolen of bent u het kwijt? Met een verklaring van vermissing kunt u toch stemmen. Deze verklaring vraagt u aan bij de gemeente. Neem dan ook een pasje met uw foto mee. Bijvoorbeeld een gepersonaliseerde OV-chipkaart.

Stemmen: hoe werkt dat?

Hoe werkt stemmen bij de verkiezing?

- Uiterlijk 2 weken voor de verkiezing ontvangt u uw stempas.
- Neem uw stempas en een geldig identiteitsbewijs mee naar het stembureau.
- Op het stembureau levert u uw stempas in. Laat ook uw identiteitsbewijs zien aan het stembureaulid.
- Op het stembureau krijgt u een stembiljet. Hierop staan alle partijen die meedoen aan de verkiezing. Ook staan hierop alle kandidaten op wie u kunt stemmen.
- Het stembiljet neemt u mee in het stemhokje. De stemming is geheim. De stemhokjes in het stemlokaal staan zo, dat niemand kan zien op wie u stemt. Alleen mensen met een lichamelijke beperking mogen hulp krijgen in het stemhokje.
- Met een rood potlood kleurt u het rondje in voor de naam van de persoon op wie u wilt stemmen. U kunt het stembiljet ook leeg laten. Dat heet blanco stemmen.
- Vouw het stembiljet zo op dat niemand uw keuze kan zien.
- Hierna stopt u het stembiljet in de stembus.

[Bekijk de stappen in beeld en tekst.](#)

Blanco stemmen

Wilt u geen kandidaat kiezen, maar wel uw stemrecht gebruiken? Dan kunt u een blanco stem uitbrengen. U gaat dan wel naar het stemhokje, maar kiest geen kandidaat. U vult dus niets in op het stembiljet.

Een blanco stem heeft geen invloed op de zetelverdeling. Een blanco stem of een niet-uitgebrachte stem gaat dus niet naar de grootste partij. Een blanco stem telt wel mee bij het bepalen van de opkomst van de verkiezing.

Verkeerd ingevuld stembiljet of vergissing

U kunt bij het stemmen 1 kandidaat per stembiljet kiezen door het bijbehorende vakje rood te kleuren. Als u meerdere vakjes inkleurt of iets op het stembiljet tekent of kleurt, is uw stembiljet ongeldig. Uw stem telt dan alleen mee voor de berekening van de opkomst.

Heeft u per ongeluk uw stembiljet ongeldig gemaakt of heeft u zich vergist? Dan mag u 1 keer een nieuw stembiljet vragen.

Stemmen voor kiezers met een beperking

Toegankelijkheid stembureaus voor mensen met een beperking

Alle kiesgerechtigden moeten gebruik kunnen maken van hun kiesrecht. Alle stemlokalen moeten daarom toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Alleen voor mobiele stembureaus en stembureaus op het station gelden minder strenge eisen.

Sommige stemlokalen zijn niet op alle onderdelen volledig toegankelijk te maken. Op [<link naar pagina gemeentewebsite>](#) kunt u vinden welke stemlokalen niet volledig toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Wat is er geregeld voor mensen met een beperking?

[Bekijk wat er voor kiezers met een beperking geregeld is in het stemlokaal.](#)

In het stemlokaal vindt u onder andere een kandidatenlijst in grote letters. Ook is er een loop met verlichting. Voor mensen in een rolstoel is er minstens 1 stemhokje met een lager schrijfblad.

In het stemlokaal mag een stembureaulid u uitleg geven over hoe het stembiljet werkt. Heeft u vanwege uw lichamelijke beperking hulp nodig bij het stemmen? Dan mag er iemand met u mee in het stemhokje om u te helpen.

Extra toegankelijke stemlokalen

Op [<link naar pagina gemeentewebsite>](#) of www.waarismijnstemlokaal.nl staat welke stemlokalen extra toegankelijk zijn voor bijvoorbeeld slechtzienden of mensen in een rolstoel. Dit kunt u ook navragen bij de gemeente.

Hulp voor kiezers met een lichamelijke beperking

Kunt u door een lichamelijke beperking zelf niet stemmen? Dan mag u hulp krijgen in het stemhokje. Bijvoorbeeld als u slechtziend of blind bent. Of als u de ziekte van Parkinson heeft. U mag zelf iemand meenemen om te helpen. Of u mag een stembureaulid om hulp vragen.

Stemmen met een visuele beperking

In elk stemlokaal hangt een extra grote lijst met de namen van de kandidaten en partijen waarop u kunt stemmen. Ook is er een leesloop aanwezig, die de tekst op het stembiljet vergroot. Het stemhokje is goed verlicht.

[<indien van toepassing>](#) In onze gemeente is een speciale mal met audio-ondersteuning voor kiezers met een visuele beperking. Met deze stemmal kunnen kiezers met een visuele beperking zelfstandig stemmen. Weten hoe de stemmal werkt? [Bekijk de instructievideo](#). De stemmal is te vinden in de volgende stemlokalen: [<noemen stemlokalen waar stemmal beschikbaar is>](#).

Informatie over de verkiezing in Nederlandse Gebarentaal

In deze video's [<video's binnenkort beschikbaar via www.verkiezingentoolkit.nl>](#) vindt u informatie over de Europees Parlementsverkiezing in Nederlandse Gebarentaal (NGT).

Ik heb een mentor, bewindvoerder of sta onder curatele. Mag ik dan nog zelf stemmen?

Het kiesrecht is een persoonlijk recht dat alleen voor de kiezer is. U mag dus zelf stemmen, ook al is iemand anders uw wettelijke vertegenwoordiger. Kunt of wilt u niet zelf naar het stembureau komen. Dan kunt iemand anders vragen om voor u te stemmen (machtigen). Dit mag u zelf kiezen.

Ik heb een (licht) verstandelijke beperking. Hoe kan ik stemmen?

Een stembureaulid mag u buiten het stemhokje uitleg geven. Hulp in het stemhokje is niet toegestaan. Veel gemeenten en maatschappelijke instellingen organiseren voor de verkiezing trainingen over het stemmen. Op de website www.hoewerktstemmen.nl vindt u uitleg en kunt u oefenen. <website wordt later geüpdatet naar de Europees Parlementsverkiezing>

Algemene volmacht voor iemand met verstandelijke beperking

Heeft u een algemene volmacht om voor iemand met een verstandelijke beperking te handelen? Deze volmacht geldt niet voor verkiezingen en accepteert het stembureau dus niet.

Wel kan de kiezer met een verstandelijke beperking u machtigen om voor hem of haar te stemmen. Dit kan via de stempas of via een machtigingsformulier. De persoon die niet kan stemmen, moet dit uit zichzelf aan u vragen. Diegene moet de volmacht zelf ondertekenen.

Iemand anders vragen om voor u te stemmen (machtigen)

Kan ik iemand anders vragen om voor mij te stemmen?

Kunt u niet stemmen omdat u bijvoorbeeld ziek bent of op vakantie in het buitenland? Dan kunt u iemand anders vragen om voor u te stemmen. Dit heet machtigen.

Let op: een kiezer mag alleen uit zichzelf iemand anders machtigen. U mag niet aan andere kiezers vragen of u voor hen mag stemmen. Dat heet ook wel ronselen van volmachten en dat is strafbaar.

Hoe kan ik een andere kiezer machtigen?

U kunt op 2 manieren iemand vragen om voor u te stemmen:

1. via uw stempas (onderhandse volmacht)
2. via een machtigingsformulier (schriftelijke volmacht)

Iemand machtigen via de stempas (onderhandse volmacht)

Iemand machtigen via de stempas kunt u bijvoorbeeld doen als u ziek bent op de dag dat u wilt stemmen.

U mag zelf kiezen wie u machtigt. De persoon die voor u stemt (de gemachtigde) moet:

- kiesgerechtigd zijn;
- in dezelfde gemeente als u wonen. Als de persoon die voor u stemt (de gemachtigde) niet in uw gemeente woont dan kunt u een machtigingsformulier invullen (zie onder 'schriftelijke volmacht');
- uw stem tegelijk met zijn eigen stem uitbrengen.

Iemand machtigen via uw stempas werkt zo:

- U vult de achterkant van uw stempas in. Doe dit samen met degene die u wilt machtigen. Dan weet u zeker dat u de juiste persoon machtigt.
- Geef de gemachtigde uw stempas en een kopie van uw identiteitsbewijs mee. Dit mag ook een goed leesbare foto van uw identiteitsbewijs op een mobiele telefoon of tablet zijn.
- De gemachtigde laat de kopie van uw identiteitsbewijs zien op het stembureau. De gemachtigde moet ook zijn eigen identiteitsbewijs laten zien.

Een gemachtigde kan voor maximaal 2 andere personen stemmen.

Iemand machtigen via een machtigingsformulier (schriftelijke volmacht)

U kunt ook een andere kiezer machtigen om voor u te stemmen via een machtigingsformulier. Dit heet een schriftelijke volmacht.

U kunt hiervoor een formulier ophalen bij de balie van de gemeente of downloaden [<link naar formulier>](#). Het formulier moet uiterlijk **maandag 3 juni** bij de gemeente binnen zijn.

Met een schriftelijke volmacht kunt u iemand uit dezelfde gemeente of een andere gemeente machtigen om voor u te stemmen.

Een schriftelijke volmacht kunt u bijvoorbeeld gebruiken als:

- u op de dag dat u kan stemmen niet in de gemeente bent. Bijvoorbeeld omdat u op vakantie bent of vanwege uw werk in het buitenland zit;
- u geen kopie van uw identiteitsbewijs mee kan geven. Bijvoorbeeld omdat uw identiteitsbewijs langer dan 5 jaar verlopen is en u niet meer op tijd een nieuw identiteitsbewijs kan aanvragen.

De persoon die voor u stemt (de gemachtigde) moet:

- kiesgerechtigd zijn;
- uw stem tegelijk met zijn eigen stem uitbrengen.

Iemand machtigen met een machtigingsformulier werkt zo:

- U en de persoon die voor u gaat stemmen (de gemachtigde) vullen het formulier in. Laat eerst degene die u wilt machtigen het formulier invullen voordat u dat zelf doet. Zo weet u zeker dat u de juiste persoon machtigt.
- Lever het formulier uiterlijk **maandag 3 juni** in bij de gemeente.
- De gemachtigde ontvangt een volmachtbewijs waarmee hij voor u kan stemmen. Als de gemeente het volmachtbewijs heeft goedgekeurd, kan het volmachtbewijs niet meer worden ingetrokken.
- De gemachtigde neemt het schriftelijke volmachtbewijs mee naar het stembureau. U hoeft geen kopie van uw identiteitsbewijs mee te geven.

Een gemachtigde kan voor maximaal 2 andere personen stemmen.

Veilige kopie van het identiteitsbewijs

Met de [KopieID-app](#) van de Rijksoverheid, maakt u op een veilige manier een kopie van uw identiteitsbewijs. U kunt dan de foto en het Burgerservicenummer (BSN) onleesbaar maken.

Let op: kijk goed op uw ID-bewijs waar uw BSN staat. Dit nummer kan ook in een (machine-leesbare) strook onderaan het document staan. Maak ook daar uw BSN onleesbaar.

Uw naam, geboortedatum, handtekening en de 'geldig tot'-datum van het document zijn nodig. Deze gegevens mag u dus niet onleesbaar maken.

Met de KopieID app kunt u ook een watermerk toevoegen aan de kopie. In dit watermerk zet u het doel waarvoor u de kopie maakt. Ook zet u hierin de datum waarop u de kopie maakt. U kunt de kopie vervolgens versturen of printen.

KopieID-app downloaden

U kunt de [KopieID-app](#) downloaden in de Apple App Store of Google Play Store. De app is een uitgave van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens, onderdeel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Ik wil iemand machtigen, maar ik kan geen handtekening zetten

Wilt u iemand machtigen, maar kunt u geen handtekening zetten? En staat op uw identiteitsdocument 'niet in staat tot tekenen'? Dan kunt u iemand machtigen om voor u te stemmen zonder handtekening.

U hoeft de schriftelijke volmacht of de machtiging via uw stempas dan niet te ondertekenen. De gemeente of het stembureau controleert of de opmerking 'niet in staat tot tekenen' ook in uw identiteitsdocument staat. Als dat zo is, kan iemand anders voor u stemmen.

Voor hoeveel mensen mag ik met een volmacht gaan stemmen?

U mag per verkiezing voor maximaal 2 andere kiezers een volmachtstem uitbrengen. Dit kan alleen tegelijk met uw eigen stem.

Kiezer moet het zelf vragen

Het initiatief om een andere kiezer te machtigen, ligt altijd bij de kiezer zelf. Dit betekent dat de kiezer zélf iemand anders moet vragen om voor hem te stemmen. De kiezer vertelt aan de gemachtigde op wie hij moet stemmen.

Ronselen van volmachten is strafbaar

Ronselen van volmachten wil zeggen dat iemand steeds kiezers vraagt om hun stempas te ondertekenen en af te geven. Dat is strafbaar.

Het initiatief om een volmacht te geven ligt altijd bij de kiezer en niet bij de gemachtigde. Dit betekent dat de kiezer zelf iemand anders moet vragen om voor de kiezer te stemmen. De kiezer geeft aan de gemachtigde door op wie hij moet stemmen.

Het is ook strafbaar om een kiezer om te kopen via een gift of een belofte. Of om de kiezer op een andere manier te dwingen om een volmacht af te geven. Denkt u dat er stemmen worden geronseld? Doe hiervan aangifte bij de politie.

Stemmen tellen en het vaststellen van de uitslag

Op 6 juni om 21.00 uur sluit de stemming. Daarna starten de leden van de stembureaus met het tellen van de stemmen. U mag hiernaar komen kijken. De voorzitter van het stembureau zorgt ervoor dat het tellen goed verloopt.

Tellen van de stemmen

<Afhankelijk van de keuze van de gemeente voor centrale of decentrale stemopneming, de juiste alinea toevoegen en de andere weglaten>

- De leden van het stembureau tellen eerst alle stempassen, kiezerspassen en volmachten. Het totaal hiervan is het aantal kiezers dat is toegelaten tot de stemming.
- Daarna openen de stembureauleden de stembus. Ze halen de stembiljetten uit de stembus.
- Ze vouwen de stembiljetten open en sorteren deze per lijst.
- Daarna gaan ze de stembiljetten tellen.
- <gemeenten met een decentrale stemopneming> Ze tellen de stemmen per lijst (per partij). En ze tellen per partij ook hoeveel stemmen elke kandidaat kreeg.
- <gemeenten met een centrale stemopneming> Op donderdagavond worden alleen de stemmen op lijstniveau (per partij) geteld. Het gemeentelijk stembureau telt de volgende dat de stemmen per lijst en per kandidaat. Dat is de definitieve telling.
- Ook tellen de stembureauleden het aantal blanco en ongeldige stemmen.
- De voorzitter rekent het totaal aantal uitgebrachte stemmen uit. Dit aantal moet gelijk zijn aan het aantal toegelaten kiezers. Zijn de aantallen niet gelijk zijn? Dan schrijft de voorzitter dit telverschil. Het gemeentelijk stembureau voert de dag daarna extra controles uit.
- De voorzitter schrijft alle aantallen op in het proces-verbaal. Dat is het verslag van het stembureau. Hier komen ook eventuele bezwaren van kiezers in.
- <gemeenten met een decentrale stemopneming> Het gemeentelijk stembureau controleert op 7 juni alle processen-verbaal van de stembureaus. Als daar fouten in staan, doet het gemeentelijk stembureau een hertelling.
- <gemeenten met een centrale stemopneming> Het gemeentelijk stembureau telt op 7 juni alle stembiljetten op lijst- en kandidaatsniveau. Dit heet centrale stemopneming.
- Het gemeentelijk stembureau maakt een proces-verbaal op. Alle aantallen staan hierin. Ook alle bezwaren van kiezers staan hierin. Dit proces-verbaal wordt op maandag 10 juni getekend. U mag hiernaar komen kijken.

Wat gebeurt er na het tellen van de stemmen?

- De gemeente publiceert de processen-verbaal met daarin de aantallen per stembureau op de website. Dit gebeurt zo snel mogelijk nadat het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau is getekend op maandag 10 juni. U vindt deze processen-verbaal ook via www.kiesraad.nl.
- Het centraal stembureau voor de Europees Parlementsverkiezing is de Kiesraad. Deze voert een aantal controles uit. Als iemand een fout ontdekt in een proces-verbaal, kan hij daar een melding van doen. Het centraal stembureau kan dan tegen het gemeentelijk stembureau zeggen dat ze de fout moeten verbeteren. Het verslag hiervan heet een corrigendum.

- Op 19 juni om 11.00 uur stelt het centraal stembureau de definitieve uitslag en de zetelverdeling vast. Dit is tijdens een openbare zitting. Kijk voor meer informatie op de [website van de Kiesraad](#).

Regels bij het tellen van de stemmen

- Het tellen van de stemmen is openbaar. U bent welkom om te komen kijken. Ook de media mogen aanwezig zijn.
- Alleen leden van het stembureau en tellers die zijn aangewezen door de gemeente tellen de stemmen.
- Als u denkt dat er iets niet goed verloopt tijdens het tellen van de stemmen, dan geeft u dat aan bij de voorzitter van het stembureau. Deze maakt hiervan een aantekening in het proces-verbaal.
- U mag het telproces en de stembureauleden niet hinderen.
- U mag aantekeningen, foto's en video's maken.
- U mag een foto maken van het proces-verbaal met daarop de aantallen. Dit mag pas nadat het proces-verbaal is ondertekend door de leden van het stembureau. U mag geen foto's maken van de handtekeningen van de stembureauleden.

Opslag en vervoer van de stembiljetten

- Nadat de stembureauleden de stemmen hebben geteld op donderdagavond 6 juni, doen zij alle stembiljetten in de stembus (of in een andere transportbox). Die wordt afgesloten en verzegeld.
- Het stembureau doet de sleutel van de stembus en het proces-verbaal in een envelop. Die wordt ook verzegeld.
- Daarna worden de stembus en de envelop apart van elkaar vervoerd naar de opslaglocatie. Beide door minstens 2 personen.
- De stembus/transportbox en de envelop worden apart van elkaar opgeslagen. De opslaglocatie is beveiligd.
- Vrijdagochtend 7 juni vervoert de gemeente alle stembussen en enveloppen naar de locatie van het gemeentelijk stembureau. De stembussen en enveloppen worden weer apart van elkaar vervoerd.
- Het gemeentelijk stembureau stelt de uitkomsten van de verkiezing op gemeenteniveau vast tijdens een openbare zitting.
- Daarna worden de stembiljetten opnieuw beveiligd vervoerd en opgeslagen. Alle wordt bewaard totdat de verkiezingsuitslag onherroepelijk is.

Werken op een stembureau

Op donderdag 6 juni mogen kiezers weer naar de stembus; dit keer om te stemmen voor het Europees Parlement. Wilt u helpen bij de komende verkiezing? Meld u dan aan als voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, stembureaulid of teller.

<indien van toepassing> In onze gemeente tellen we op vrijdag 7 juni in <locatie> de stemmen op lijst- en kandidaatsniveau. Daarvoor zijn we ook op zoek naar tellers die willen helpen.

Tijden

<Hier aangeven of de gemeente werkt met shifts en hoe lang een dienst voor een stembureaulid of teller naar verwachting duurt>

Training

Als stembureaulid krijgt u voorafgaand aan uw werkzaamheden een training. U krijgt dan uitleg over de werkzaamheden en situaties die u gedurende de verkiezingsdag tegen kunt komen. Het is verplicht om deze training te volgen.

Vergoeding

Als stembureaulid ontvangt u een vergoeding van <euro>, als teller ontvangt u <euro>.

Aanmelden als stembureaulid en/of teller

Aanmelden als stembureaulid en/of teller kan via <link of e-mailadres>. Aanmelden kan tot <datum>.

<indien van toepassing> Vanwege groot enthousiasme zijn de functies op het stembureau inmiddels vervuld. Wel zijn er nog plekken beschikbaar op de reservelijst. Als reservelid ontvangt u <een/geen> vergoeding als u niet wordt ingezet.

Meer informatie

Heeft u vragen? Stuur dan een e-mail naar <e-mailadres> of bel ons op <telefoonnummer>.